

ประกาศกระทรวงพาณิชย์

เรื่อง กำหนดชนิดและลักษณะของเครื่องตวง รายละเอียดของวัสดุที่ใช้ผลิตเครื่องตวง
อัตราเพื่อเหลือเผื่อขาด และอายุของคำรับรอง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติ
มาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์โดยคำแนะนำของคณะกรรมการชั่งตวงวัด ออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

ข้อ ๒ ในประกาศนี้

“อัตราเพื่อเหลือเผื่อขาด” หมายความว่า ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้ได้สูงสุดของเครื่องตวงนั้น ๆ

“ส่วนแสดงค่า” หมายความว่า ส่วนของเครื่องตวงที่ใช้แสดงค่าปริมาณของสิ่งที่ตวง

“ชั้นหมายมาตรา” หมายความว่า ชิด ฟันเลื่อย หรือเครื่องหมายอื่น ๆ บนส่วนแสดงค่า
ซึ่งใช้ระบุค่าปริมาณที่ตวง

ลักษณะ ๑
ชนิดของเครื่องตวง

ข้อ ๓ ชนิดของเครื่องตวงมี ๒ ชนิด ดังต่อไปนี้

(๑) เครื่องตวงของเหลว ได้แก่

(ก) เครื่องตวงของเหลวชนิดที่ไม่มีชั้นหมายมาตรา

(ข) เครื่องตวงของเหลวชนิดที่มีชั้นหมายมาตรา

(ค) เครื่องตวงน้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันเครื่อง

(ง) เครื่องตวงน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดสูบ

(๒) เครื่องตวงของแห้ง

ลักษณะ ๒

ลักษณะ รายละเอียดวัสดุที่ใช้ผลิต และอัตราเพื่อเหลือเผื่อขาด

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๔ บรรดาเครื่องตวงทั้งปวง ที่ใช้ในการซื้อขาย หรือแลกเปลี่ยนสินค้ากับผู้อื่น หรือ
การให้บริการตวง หรือการใช้เครื่องตวงเพื่อประโยชน์ในการคำนวณค่าตอบแทน ค่าภาษีอากรและค่าธรรมเนียม
ต้องมีลักษณะตามที่กำหนดไว้ในประกาศนี้

ผู้ใดประสงค์จะผลิตหรือนำเข้าเครื่องตวงที่มีลักษณะแตกต่างไปจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ต้องผ่านการตรวจสอบจากสำนักงานกลางก่อน หากผลการตรวจสอบปรากฏว่าลักษณะของเครื่องตวงดังกล่าว มีมาตรฐานไม่แตกต่างไปจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ และรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ให้คำรับรองเครื่องตวงดังกล่าวได้

ข้อ ๕ เครื่องตวงทั้งปวง ต้องทำให้ถาวรและไม่เป็นเครื่องมือของการฉ้อโกงได้สะดวก

เครื่องตวงทั้งปวงต้องทำด้วยวัสดุอย่างดี แข็งแรงคงทน มีการออกแบบและสร้างขึ้นในลักษณะที่ เมื่อใช้งานอย่างปกติธรรมดาแล้วต้องมีความถูกต้องอยู่เสมอ ส่วนประกอบของเครื่องต้องทำงานได้อย่าง ต่อเนื่อง ไม่ชำรุด โค้งงอหรือผิดเพี้ยนไปจากเดิม จนทำให้มีผลต่อความถูกต้องของเครื่อง ในกรณีที่มีการปรับแต่งเครื่องตวง เครื่องซึ่งปรับแต่งแล้วต้องรักษาสภาพความถูกต้องได้อย่างเหมาะสม

ในกรณีจำเป็นสำนักงานกลางอาจทำการทดสอบกับต้นแบบของเครื่องตวงตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สำนักงานกลางกำหนดก็ได้

ข้อ ๖ เครื่องตวงทั้งปวงต้องแสดงรายละเอียดดังต่อไปนี้ ไว้บนเครื่อง โดยต้องทำให้อ่านง่าย ชัดเจนและลบเลือนยาก

(๑) ชื่อ หรือเครื่องหมายการค้าของผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้ขาย

(๒) รุ่นซึ่งระบุแบบของเครื่อง

(๓) เลขลำดับประจำเครื่องที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดให้

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับส่วนประกอบที่แยกออกจากเครื่องตวง ซึ่งจำเป็นต่อการตวง และไม่มีผลกระทบต่อความถูกต้องของการตวงนั้น หรือเครื่องตวงซึ่งโดยสภาพไม่สามารถแสดง รายละเอียดดังกล่าวได้ หรือเมื่อแสดงแล้วจะทำให้เกิดความเสียหายแก่เครื่องตวงนั้น

ข้อ ๗ พิกัดกำลังของเครื่องตวงนั้น ต้องแสดงไว้ให้เห็นชัดเจน ลบเลือนยาก ทั้งนี้ จะแสดงเป็นอักษรย่อก็ได้

พิกัดกำลังตามวรรคหนึ่ง ต้องแสดงเป็นตัวเลขไทยหรืออารบิกและอักษรไทยหรืออักษร หรือสัญลักษณ์ที่รัฐมนตรีกำหนด

ข้อ ๘ เครื่องตวงที่ทำเป็นพิเศษสำหรับอัตราประเพณี ต้องแสดงพิกัดกำลังทั้งจำนวนหน่วย ในระบบเมตริกและจำนวนหน่วยในระบบประเพณี โดยให้แสดงจำนวนหน่วยในระบบเมตริกก่อน แล้วตามด้วย จำนวนหน่วยในระบบประเพณีซึ่งแสดงอยู่ในวงเล็บ

ข้อ ๙ ความเที่ยงของเครื่องตวงทั้งปวงต้องอยู่ภายในอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดที่กำหนดไว้ใน ประกาศนี้

การให้คำรับรองชั้นหลังแก่เครื่องตวง ความเที่ยงของเครื่องตวงต้องอยู่ภายในอัตราเพื่อเหลือ เพื่อขาดที่ไม่เกินอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดสำหรับการให้คำรับรองชั้นแรก

อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดสำหรับการตรวจสอบเครื่องตวงที่ใช้งานแล้ว ต้องเป็นสองเท่าของอัตรา เพื่อเหลือเพื่อขาดสำหรับการให้คำรับรองชั้นแรก

ข้อ ๑๐ เครื่องตวงต้องมีส่วนแสดงค่าปริมาณที่ตวงที่เหมาะสม และมีจำนวนเพียงพอกับการใช้งาน

ข้อ ๑๑ ส่วนแสดงค่าของเครื่องตวงต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) ส่วนแสดงค่าแบบแอนะล็อก

(ก) ชั้นหมายมาตราและส่วนแสดงค่า ต้องได้รับการออกแบบอย่างเหมาะสมและทำงานสัมพันธ์กัน

(ข) ชั้นหมายมาตรา ตัวเลข ตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ ต้องอ่านง่าย ชัดเจน และลบเลือนยาก

(ค) ถ้ามีส่วนแสดงค่าหลายแห่ง ทุกแห่งต้องแสดงค่าสอดคล้องกัน

(ง) ถ้ามีส่วนพิมพ์ค่า ค่าที่พิมพ์ต้องสอดคล้องกับค่าที่แสดง

(๒) ส่วนแสดงค่าแบบดิจิทัล

(ก) ส่วนแสดงค่าไม่ว่าจะใช้ตัวเลข ตัวอักษร หรือสัญลักษณ์อื่นใดมาประกอบกันหรือไม่ก็ตาม ต้องไม่ทำให้เกิดความสับสนในการอ่านค่า

(ข) ถ้ามีส่วนแสดงค่าหลายแห่ง ทุกแห่งต้องแสดงค่าถูกต้องตรงกัน

(ค) ถ้ามีส่วนแสดงค่าทั้งแบบดิจิทัลและแบบแอนะล็อก ส่วนแสดงค่าแบบดิจิทัลต้องสอดคล้องกับส่วนแสดงค่าแบบแอนะล็อก

(ง) ถ้ามีส่วนพิมพ์ค่า ค่าที่พิมพ์ต้องถูกต้องตรงกับค่าที่แสดง

(๓) ส่วนแสดงค่าของเครื่องตวงที่คำนวณราคาได้ จำนวนเงินต้องมีความถูกต้องสอดคล้องกับปริมาณการตวงที่แสดง

ข้อ ๑๒ เครื่องหมายของบรรดาตัวควบคุมการทำงาน ส่วนแสดงค่าและอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งสวิตช์ของเครื่องตวง ต้องทำให้อ่านง่าย ชัดเจน และลบเลือนยาก

ข้อ ๑๓ เครื่องตวงต้องมีที่สำหรับฉีก เพื่อป้องกันการปรับเปลี่ยนแก้ไขภายหลังการให้คำรับรองแล้ว ซึ่งจะทำการแก้ไข ดัดแปลง หรือซ่อมแซมเครื่องตวงนั้นได้ก็ต่อเมื่อต้องทำลายฉีกก่อน

หมวด ๒

เครื่องตวง

ส่วนที่ ๑

เครื่องตวงของเหลว

ข้อ ๑๔ เครื่องตวงของเหลวชนิดที่ไม่มีชั้นหมายมาตราต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) ตัวเครื่องตวงต้องทำด้วยแก้ว โลหะ โดยโลหะนั้นต้องหนาพอที่จะไม่ให้เครื่องตวงนั้นเสียรูปทรงได้ง่าย หรือวัสดุอื่นใดที่สำนักงานกลางได้ตรวจสอบแล้วว่ามีความสมบัติที่ใช้แทนกันได้

(๒) พิกัดกำลังของเครื่องตวงต้องแสดงไว้ที่ด้านนอกของเครื่องตวงให้เห็นได้ชัดเจนและมีลักษณะถาวร โดยต้องกำหนดด้วยการเติมของเหลวเสมอริม หรือโดยการแสดงแผ่น แฉก หรือเส้น ณ จุดที่บอก ปริมาตรสูงสุดเครื่องตวงนั้น

(๓) ถ้ามีปลอกกรดเพื่อให้เครื่องตวงนั้นมั่นคง ปลอกกรดนั้นต้องติดแน่นอยู่ภายนอกเครื่องตวง ห้ามมีรอยขีดไว้ภายในเครื่องตวงเป็นส่วนแบ่งชั้นหมายมาตรา

(๔) อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด

(ก) อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดสำหรับการให้คำรับรองชั้นแรกและการให้คำรับรองชั้นหลัง ให้มีฝ่ายมากได้ไม่เกินที่กำหนดไว้ตามตาราง ดังต่อไปนี้

พิกัดกำลัง	อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด
๒๐ ลิตร	๗๕ มิลลิลิตร
๑๐ ลิตร	๕๐ มิลลิลิตร
๕ ลิตร	๒๕ มิลลิลิตร
๒ ลิตร	๑๐ มิลลิลิตร
๑ ลิตร	๕ มิลลิลิตร
๕๐๐ มิลลิลิตร	๕ มิลลิลิตร
๒๐๐ มิลลิลิตร	๒ มิลลิลิตร
๑๐๐ มิลลิลิตร	๒ มิลลิลิตร
๕๐ มิลลิลิตร	๑ มิลลิลิตร

(ข) อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดสำหรับการให้คำรับรองชั้นแรกและการให้คำรับรองชั้นหลัง ให้มีฝ่ายน้อยได้ไม่เกินกึ่งหนึ่งของฝ่ายมาก

ข้อ ๑๕ เครื่องตวงของเหลวชนิดที่มีชั้นหมายมาตราต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องมีรูปทรงกระบอก

(๒) ตัวเครื่องตวงให้ทำด้วยแก้ว หรือวัสดุอื่นใดที่สำนักงานกลางตรวจสอบแล้วว่ามีคุณสมบัติที่ใช้แทนกันได้

(๓) ตัวเครื่องตวงต้องมีความหนาสม่ำเสมอและสามารถทำให้มองเห็นระดับของของเหลวที่บรรจุอยู่ภายในได้

(๔) เมื่อวัดระยะภายในของเครื่องตวงจากกันเครื่องตวงถึงขีดชั้นหมายมาตราสูงสุด ต้องมีระยะไม่น้อยกว่า ๕ เท่าของเส้นผ่าศูนย์กลางภายในของเครื่องตวง

(๕) ฐานตั้งเครื่องตวงต้องอยู่ในแนวตั้งฉากกับแนวตั้งของเครื่องตวง และต้องมีขนาดใหญ่พอที่จะไม่ทำให้เครื่องตวงซึ่งวางเปล่าลึ้มเมื่อวางเครื่องตวงบนพื้นเอียงซึ่งทำมุม ๑๕ องศา กับพื้นราบ

(๖) ขีดขึ้นหมายมาตราต้องตั้งฉากกับแนวตั้งของเครื่องตวง ขีดขึ้นหมายมาตราทุกขีดต้องขนานกัน มีความหนาสม่ำเสมอ เห็นชัดเจน อ่านง่าย และมีลักษณะถาวร

(๗) ต้องมีข้อความหรือเครื่องหมายที่แสดงว่าเครื่องตวงใช้สำหรับจ่าย เช่น to deliver หรือ TD หรือ Ex หรือเครื่องตวงใช้สำหรับรับ เช่น to contain หรือ TC หรือ In และให้แสดงอุณหภูมิอ้างอิงของเครื่องตวงนั้นด้วย

(๘) ขันหมายมาตราหลักต้องแสดงค่าปริมาตรให้เห็นชัดเจน อ่านง่าย และมีลักษณะถาวร

(๙) อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดสำหรับการให้คำรับรองชั้นแรกและการให้คำรับรองชั้นหลังสำหรับเครื่องตวงของเหลวชนิดที่มีขันหมายมาตราแสดงปริมาตรเดียว และเครื่องตวงของเหลวชนิดที่มีขันหมายมาตราแสดงปริมาตรหลายปริมาตรทั้งฝ่ายมากและฝ่ายน้อยให้เป็นไปตามตารางใน (ก) หรือ (ข) แล้วแต่กรณี ดังต่อไปนี้

(ก) เครื่องตวงของเหลวชนิดที่มีขันหมายมาตราแสดงปริมาตรเดียว

พิกัดกำลัง	อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด	
	สำหรับจ่าย	สำหรับรับ
ไม่เกิน ๓๐ มิลลิลิตร	-	๐.๐๖ มิลลิลิตร
มากกว่า ๓๐ มิลลิลิตร ไม่เกิน ๕๐ มิลลิลิตร	-	๐.๑ มิลลิลิตร
มากกว่า ๕๐ มิลลิลิตร ไม่เกิน ๑๐๐ มิลลิลิตร	๐.๔ มิลลิลิตร	๐.๒ มิลลิลิตร
มากกว่า ๑๐๐ มิลลิลิตร ไม่เกิน ๒๕๐ มิลลิลิตร	๑ มิลลิลิตร	๐.๕ มิลลิลิตร
มากกว่า ๒๕๐ มิลลิลิตร ไม่เกิน ๔๐๐ มิลลิลิตร	๒ มิลลิลิตร	๑.๐ มิลลิลิตร
มากกว่า ๔๐๐ มิลลิลิตร ไม่เกิน ๖๐๐ มิลลิลิตร	๓ มิลลิลิตร	๑.๕ มิลลิลิตร
มากกว่า ๖๐๐ มิลลิลิตร ไม่เกิน ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร	๕ มิลลิลิตร	๒.๕ มิลลิลิตร
มากกว่า ๑,๐๐๐ มิลลิลิตร ไม่เกิน ๑,๕๐๐ มิลลิลิตร	๘ มิลลิลิตร	๔.๐ มิลลิลิตร
มากกว่า ๑,๕๐๐ มิลลิลิตร ไม่เกิน ๒,๐๐๐ มิลลิลิตร	๑๐ มิลลิลิตร	๕.๐ มิลลิลิตร

(ข) เครื่องตวงของเหลวชนิดที่มีขันหมายมาตราแสดงปริมาตรหลายปริมาตร

เครื่องตวง	อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด
พิกัดกำลังไม่เกิน ๒,๐๐๐ มิลลิลิตร	
สำหรับจ่าย	เท่ากับปริมาตรของขีดขึ้นหมายมาตราเล็กที่สุด
สำหรับรับ	เท่ากับกึ่งหนึ่งของปริมาตรของขีดขึ้นหมาย มาตราเล็กที่สุด

ข้อ ๑๖ เครื่องตวงวัดปริมาตรน้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันเครื่องต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) ตัวเครื่องตวงต้องทำด้วยโลหะที่เหมาะสม และต้องทำเป็นรูปเหยือกซึ่งเมื่อตะแคง ๑๒๐ องศาจากแนวตั้งแล้ว น้ำมันในเครื่องตวงต้องไหลออกได้หมด

(๒) พิกัดกำลังของเครื่องตวงต้องกำหนดด้วยการเติมของเหลวเสมอคอคอดกับต้องมีตัวหนังสือแสดงขนาดพิกัดกำลังให้เห็นชัดเจน อ่านได้ง่าย และมีลักษณะถาวรติดอยู่ภายในปากเสริมเหนือคอคอด

(๓) อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดสำหรับการให้คำรับรองชั้นแรกและการให้คำรับรองชั้นหลังให้มีฝ่ายมากเท่านั้นตามตาราง ดังต่อไปนี้

พิกัดกำลัง	อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด
๒๐ ลิตร	๗๕ มิลลิลิตร
๑๐ ลิตร	๕๐ มิลลิลิตร
๕ ลิตร	๒๕ มิลลิลิตร
๒ ลิตร	๑๐ มิลลิลิตร
๑ ลิตร	๕ มิลลิลิตร
๕๐๐ มิลลิลิตร	๕ มิลลิลิตร

ข้อ ๑๗ เครื่องตวงน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดสูบต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) ตัวเครื่องต้องทำด้วยแก้วใส หรือวัสดุอื่นใดที่สำนักงานกลางได้ตรวจสอบแล้วมีคุณสมบัติที่ใช้แทนกันได้

(๒) แทนรับตัวเครื่องต้องทำด้วยโลหะ หรือวัสดุอื่นใดที่สำนักงานกลางได้ตรวจสอบแล้วมีคุณสมบัติที่ใช้แทนกันได้ โดยเมื่อเปิดเครื่องตวงจนถึงชั้นหมายมาตราขั้นสุดท้ายแล้ว ต้องไม่มีน้ำมันเหลือติดค้างอยู่อีก

(๓) ชั้นหมายมาตราแสดงปริมาตรน้ำมันต้องแสดงให้เห็นชัดเจน อ่านง่าย และมีลักษณะถาวร

(๔) ใช้ความดันในการอัดส่งน้ำมันเข้าไปในเครื่องตวง

(๕) อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดสำหรับการให้คำรับรองชั้นแรกและการให้คำรับรองชั้นหลังให้มีฝ่ายมากเท่านั้นตามตาราง ดังต่อไปนี้

พิกัดกำลัง	อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด
๕ ลิตร	๒๕ มิลลิลิตร
๔ ลิตร	๒๐ มิลลิลิตร
๓ ลิตร	๑๕ มิลลิลิตร
๒ ลิตร	๑๐ มิลลิลิตร
๑ ลิตร	๕ มิลลิลิตร

ข้อ ๑๘ เครื่องตวงน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดสูบที่มีอุปกรณ์เป็นเครื่องหยอดเหรียญ สอดธนบัตร หรือบัตรเครดิต นอกจากต้องมีลักษณะตามข้อ ๑๗ แล้ว อุปกรณ์ที่เป็นเครื่องหยอดเหรียญ สอดธนบัตร หรือบัตรเครดิต ต้องมีลักษณะเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นกลไกสำหรับควบคุมการอัดส่งน้ำมันเข้าไปในเครื่องตวง
- (๒) ต้องมีส่วนแสดงค่าจำนวนเงินทั้งหมดที่เครื่องได้รับในการอัดส่งน้ำมันเข้าไปในเครื่องตวง แต่ละครั้งไว้บนตัวเครื่องในบริเวณที่สามารถอ่านได้ง่ายและมองเห็นได้ชัดเจน

ส่วนที่ ๒

เครื่องตวงของแห้ง

ข้อ ๑๙ เครื่องตวงของแห้งต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) ตัวเครื่องตวงของแห้งต้องทำด้วยวัสดุที่คงรูปไม่ว่าจะเป็นโลหะ โลหะผสม ไม้แข็ง หรือวัสดุอื่นใดที่สำนักงานกลางตรวจสอบแล้วมีคุณสมบัติที่ interchangeable

(๒) เครื่องตวงของแห้งที่ทำด้วยไม้ต้องมีปลอกโลหะรัดทั้งปากและก้นโดยให้อยู่ในลักษณะมั่นคง และต้องไม่ทำขึ้นจากไม้ทั้งท่อนหรือไม้ที่ฉุบน้ำ

(๓) เครื่องตวงของแห้งนอกจากเครื่องตวงตาม (๕) ต้องแสดงพิกัดกำลังของเครื่องไว้ที่ ด้านนอกของเครื่อง ให้เห็นได้ชัดเจน อ่านง่าย และมีลักษณะถาวร

(๔) เครื่องตวงของแห้ง ต้องทำเป็นรูปทรงกระบอกและมีเส้นผ่าศูนย์กลางภายในประมาณ เท่ากับเส้นลึก

(๕) เครื่องตวงชนิดสานด้วยไม้ไผ่และหวายต้องมีลักษณะ

(ก) ตัวเครื่องตวงชนิดนี้ ต้องสานให้ถี่และแน่นและมีลักษณะแข็งแรงไม่เสียรูปทรงง่าย เนื่องจากแรงกดบีบ ขอบบนต้องทำเป็นวงกลมติดแน่นประจำอยู่กับตัวเครื่อง และต้องหุ้มด้วยโลหะ โลหะที่หุ้มทั้งด้านในและด้านนอกเครื่อง ต้องกว้างด้านละอย่างน้อย ๕ เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลาง ภายในของขอบประมาณ ๓๐ เซนติเมตร

(ข) เครื่องตวงชนิดนี้ ให้ทำขนาดที่มีพิกัดกำลัง ๒๐ ลิตร (หนึ่งสัดหลวง) ได้เพียงขนาดเดียว

(ค) เครื่องตวงชนิดนี้ต้องชุบน้ำมันยางให้ชุ่ม

(ง) พิกัดกำลังของเครื่องนั้น ต้องแสดงให้เห็นได้ชัดเจน อ่านง่าย และมีลักษณะถาวร ไว้บนขอบโลหะด้านนอกเครื่อง และให้แสดงเป็นตัวเลขไทยเท่านั้น

(จ) อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดสำหรับการให้คำรับรองชั้นแรกและการให้คำรับรองชั้นหลัง ของเครื่องตวงชนิดนี้ ให้มีฝ่ายมากเท่านั้น และต้องไม่เกิน ๑๘๐ มิลลิลิตร

(ฉ) ลักษณะของเครื่องตวงชนิดนี้จะต้องไม่เสียรูปทรงหรือชำรุดเสียหายจนทำให้ผลการตวงผิดไป

- (๖) ให้กำหนดพิกัดกำลังโดยเติมของให้เต็มเปี่ยมริมและห้ามมีส่วนแบ่งมาตรา
- (๗) เครื่องตวงของแห่งนั้น ห้ามทำชนิดใช้ตวงได้สองทางในลักษณะนำส่วนกันใส่ตวงของได้ไม่ว่าจะโดยจุเท่ากับทั้งสองข้างหรือต่างส่วนกันก็ตาม
- (๘) เครื่องตวงของแห่งนั้น ห้ามใช้ชนิดที่ถอดหรือเลื่อนกันได้
- (๙) อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดสำหรับการให้คำรับรองชั้นแรกและการให้คำรับรองชั้นหลังของเครื่องตวงของแห่งนอกจากเครื่องตวงตาม (๕) ให้มีฝ่ายมากเท่านั้น และมีค่าไม่เกินที่กำหนดไว้ตามตารางดังต่อไปนี้

พิกัดกำลัง	อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด
๕๐ ลิตร	๒๕๐ มิลลิลิตร
๔๐ ลิตร (๒ สัดหลวง)	๒๐๐ มิลลิลิตร
๒๐ ลิตร (๑ สัดหลวง)	๑๖๐ มิลลิลิตร
๑๐ ลิตร	๑๐๐ มิลลิลิตร
๕ ลิตร	๕๐ มิลลิลิตร
๒ ลิตร	๒๐ มิลลิลิตร
๑ ลิตร (๑ ทะนานหลวง)	๑๐ มิลลิลิตร
๕๐๐ มิลลิลิตร	๑๐ มิลลิลิตร
๒๐๐ มิลลิลิตร	๕ มิลลิลิตร
๑๐๐ มิลลิลิตร	๕ มิลลิลิตร
๕๐ มิลลิลิตร	๒ มิลลิลิตร

ลักษณะ ๓

คำรับรอง

ข้อ ๒๐ ให้เครื่องตวงทุกชนิดที่ให้คำรับรองโดยผู้ช่อมมีอายุคำรับรอง ๖๐ วันนับแต่วันที่ให้คำรับรอง

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐

อภิรดี ตันตราภรณ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์